

**Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ: МОЛОДЬ, НАУКА, ІННОВАЦІЇ»**

18 квітня 2025 року

**THE 1st UKRAINIAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE "INTERDISCIPLINARY DIALOGUE: YOUTH, SCIENCE,
INNOVATIONS"**

April 18, 2025



Запоріжжя, 2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 03.06. 2025 р.)*

Редакційна колегія:

*Фалько Н. М. – доктор психологічних наук, доцент;
Глебова Н.І. – доктор соціологічних наук, професор;
Полякова Л.І. – кандидат історичних наук, доцент;
Сіроштан Т. В. – кандидат філологічних наук, доцент;
Муртазієв Е.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Подорожний С.М. – кандидат біологічних наук, доцент;
Гузь Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент
Проценко А.А. – кандидат педагогічних наук, доцент
Спірінцев Д.В. – кандидат технічних наук, доцент*

Міждисциплінарний діалог: молодь, наука, інновації : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Запоріжжя – Мелітополь, 18 квітня 2025 р.). – Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. – 521 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Міждисциплінарний діалог: молодь, наука, інновації: Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції», яка відбулася у змішаному форматі 18 квітня 2025 р. у м. Запоріжжя на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

ЗМІСТ

ЛІДЕРСТВО, УПРАВЛІНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В БІЗНЕСІ ТА ОСВІТІ	14
<i>Татарган В.</i> Бізнес-проект та інноваційний світ у сфері науки і техніки	14
<i>Бригіна С.</i> Готельно-ресторанна сфера як драйвер економічного розвитку регіону	19
<i>Подаков Є.</i> Особливості управління фінансовими ризиками підприємства сфери туризму	23
<i>Ромашка С.</i> Трансформація закладів охорони здоров'я в умовах невизначеності	27
<i>Рунчева Н., Савків А.С., Савків А.А.,</i> Економіка охорони здоров'я Львівщини: Роль реабілітаційних центрів у відновленні регіонального потенціалу	31
<i>Яшина А.</i> Сучасні тренди та інновації готельного ринку України	35
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ : ІТ В ОСВІТІ, НАУЦІ ТА ЕКОНОМІЦІ	
<i>Братченко А.</i> Застосування програмного продукту системи теорії ігор при виборі методів навчання	39
<i>Зенченко Є.</i> Як дидактичні матеріали змінюють підхід до освіти: навчання 3D-моделюванню з BLENDER	44
<i>Картелян А.</i> Використання віртуальної та розширеної реальності у професійній освіті фахівців комп'ютерного профілю	49
<i>Коломієць В.</i> Наступний крок цифрових трансформацій: прорив інформаційних технологій в бандоєнному мистецтві	54

Контуганський П. Використання GIT І TASK-ТРЕКЕРІВ для підтримки командної розробки програмного забезпечення студентами комп'ютерних спеціальностей	58
Мірзоєва Г. Застосування інтерактивних платформ та навчальних застосунків у закріпленні лексико-граматичної складової частини уроку у школярів початкової ланки освіти на уроці англійської мови	63
Молчанов Ю.В. Професійні компетенції IT-фахівців та їх зв'язок із машинним навчанням	65
Муртазієв Е., Христовой Д. Синергія цифрових технологій та науково-освітнього середовища	69
Подзігун К. Інтеграція симуляційного навчання у підготовку операторів ЧПК-обладнання в умовах цифрової трансформації освіти	72
Чорний О. III-грамотність як передумова компетентності з впровадження систем генеративного штучного інтелекту	75
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА МАТЕМАТИКА	80
Волкова Д., Фоменко О. Дослідження спектра півнескінечної струни	80
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ: ДОСВІД, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ	82
Багрій Т. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі фахової підготовки	82
Василевська А. Формування соціальної активності у підлітків у волонтерській діяльності	85
Жейнов С. Формування інноваційності учнів 5-6 класів в умовах цифрової реальності	89

Кірова Д. Роль соціального педагога у формуванні життєстійкості особистості в умовах сучасних викликів	92
Колєснікова А. Студентський досвід як індикатор управлінських рішень щодо якості освіти в умовах кризових трансформацій	96
Луценко О. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності	99
Макарук О. Психологічний та педагогічний супровід обдарованих дітей початкової школи	104
Марченко О. Педагогічні умови розвитку самоефективності школярів на уроках іноземної мови в контексті вальдорфського підходу"	106
Митяй Б. Підготовка майбутнього вчителя англійської мови в динаміці професійного становлення	110
Потанчук Т. Характеристика логопедичного супроводу сімей, що виховують дитину з особливими освітніми потребами	114
Фесенко О. Технології для реалізації психокорекційних завдань методом сендплею у дітей дошкільного віку (з досвіду роботи)	117
Чупандіна Г. Розвиток соціально-емоційних навичок у дітей з аутизмом засобами соціально-емоційного та етичного навчання	120
Шершньова О. Інноваційні підходи до соціально-педагогічного супроводу дітей з ООП в інклюзивному середовищі	124
СТАЛИЙ РОЗВИТОК І ПРИРОДНИЧІ НАУКИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ	129
A. Kologmiets, Ol. Bren, Ok. Bren, M. Čížková, J. Kviderova1, Milada Vitova SOIL MICROALGAE IN SAND PIT RESTORATION: CONCEPT, METHODS, EXPECTED OUTCOMES	129
Ol. Bren, A. Kologmiets, P. Pribyl, E.Pushkareva, J. Elster, B. Becker. VIABILITY ASSESSMENT OF THE MICROALGA KLEBSORMIDIUM	

FLACCIDUM (STREPTOPHYTA) FROM SVALBARD, THE HIGH ARCTIC, USING MULTIPARAMETRIC FLUORESCENT STAINING	130
<i>O.E. Pyurko, L.I. Arabadzhi-Tipenko, D.V. Kolosova</i> ECOLOGICAL- FUNCTIONAL ORGANS DESIGN OF PORTULACA OLERACEAE L. IN THE CONDITIONS OF THE ZAPORIZHIA REGION	133
<i>Дьомін М., Мільтих О.</i> Дослідження властивостей фенолформальдегідних смол з низькою емісією формальдегіду	138
<i>Зимаров О.</i> Аналіз практик застосування фітоіндикації як інструменту екологічного моніторингу у урбанізованих ландшафтів	142
<i>Німич Т.</i> Дослідження мобільних застосунків для ефективного вивчення хімічних дисциплін	146
<i>Сидоренко А., Панасюк А.</i> Зимові обліки водно-болотних птахів у південній Україні: Динаміка чисельності та просторовий розподіл у 2018-2022 роках	151
<i>Тугова Г.</i> Світловий режим, гемеробія та натуральність як індикатори стану міських парків	156
<i>Чернявська О., Савін А.</i> Загальна характеристика методів визначення важких металів у продуктах харчування	159
<i>Чмихало С., Сидоренко А.</i> Результати впровадження природоохоронних заходів на території Ботієвської ВЕС: рослинна компонента	164
<i>Фролова О., Халіляєв Е.</i> Інвентаризація найважливіших таксонів рослин та тварин, занесених до національних та міжнародних охоронних документів, на території Мелітопольського району	170
ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ У ЧАСИ КРИЗИ: АДАПТАЦІЯ, ВІДНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ	176
<i>Anatasia Savlidou</i> Αποτελεσματική ηγεσία στο hospitality	176

Ελευθερία Γεωργιάδου Services management, local tourism development: Innovative Targeting and Communication	179
Байтеряков О., Чубирь Л. Застосування мерчендайзу з картографічною символікою як засобів навчання	182
Бєлов О. Потенціал внутрішнього туризму в умовах глобальних обмежень та економічних криз	186
Вінніченко О. Основні геоекологічні проблеми Запорізької області в умовах воєнного стану	189
Коваль Д. Кліматична роль кріосфери Землі	194
Колєснікова А., Пилипенко К. Впровадження туристичних інновацій: від ідеї до реалізації	198
Королько М. Застосування нестандартних методів викладання під час вивчення країн світу у курсі географії 10 класу	202
Купрій Б. Небезпечні екзогенні геолого-геоморфологічні в Закарпатській області	205
Малуєв М. Роль Світового океану на кліматичну систему Землі в умовах зледеніння	208
Мешальніков І. Природні комплекси остова Хортиця	212
Переpečай С. Суспільно-географічні аспекти молодіжного ринку праці України в умовах воєнного стану	217
Цапенко М. Небезпечні геолого-геоморфологічні процеси Азово-Чономорського узбережжя(в межах території України)	221
Цапенко М. Пам'ятки природи долини річки Вільнянка як об'єкти краєзнавчо-туристичної роботи в школі	225
Тимусяк А. Формування картографічної компетентності майбутніх вчителів географії	231

Чернов Є. Методика організації та впровадження нестандартних форм навчання в шкільному курсі географії	234
Шукало Є. Транснаціональні кампанії та їх роль в умовах глобалізації світового господарства	238
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК	242
G. Huseynova Interdisciplinary Connections and the Development of Students' Professional Competencies: New Approaches and Analysis	242
Retynska S., Pasichnyk M. The relationship between perfectionism and the psycho-emotional states of adults	246
K. Kosharny, M. Pasichnyk The impact of emotional burnout on a student's psychological well-being	251
Бехтер А., Предместніков О. Теоретико-практичні аспекти актуальних проблем кримінального права	254
Бунчук О., Завгородній М., Михальчук М., Аксіологічні аспекти професійної підготовки здобувачів закладів вищої освіти	259
Григор'єва Я. Педагогічні умови формування морально-етичних цінностей молодших школярів засобами усної народної творчості	262
Деремешко К. Образ жінки в романах Джейм Остін	266
Дємєнєва О. Особливості англomовного політичного дискурсу	269
Дімітрова А. Англійські казкові реалії та особливості їх перекладу українською мовою	271
Єложенко А. Інтеграція сучасних інноваційних технологій на уроках української мови	274
Єфремов Р. Роль козацтва у визвольній боротьбі XVI-першої половини XVII століття	278
Качурак С., Сворах Л. Інформаційна війна та її вплив на громадську думку в Україні	279

О.В. Бунчук

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

М.В. Завгородній

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

М.В. Михальчук

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

АКСІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дослідники розглядають розвиток ціннісних орієнтацій особистості майбутнього вчителя як один із основних шляхів формування професійно-ціннісної самосвідомості. Ціннісні орієнтації утворюються на основі системи цінностей, які в межах даного суспільства виконують близькі функції, мають єдину систему значень і є найважливішим елементом у структурі особистості. В них відображається вибіркоче, суб'єктивне ставлення особистості до об'єктивних умов її життя. Найважливішою функцією цих орієнтацій є функція регулятора зовнішньої поведінки індивіда [1].

Виходячи з аксіологічних ідей, вчені виділяють такі культурно-гуманістичні функції освіти:

- розвиток духовних сил, здібностей та умінь, що дозволяють людині долати життєві перешкоди;
- формування характеру та моральної відповідальності у ситуаціях адаптації до соціальної та природної сфер;
- забезпечення можливостей для особистісного та професійного зростання і самореалізації особистості;
- оволодіння засобами, необхідними для досягнення інтелектуально-моральної свободи, особистої автономії, щастя;
- створення умов для саморозвитку творчої індивідуальності особистості, розкриття її духовних можливостей.

За результатами дослідження сутності поняття цінностей Н. Ткачова доходить висновків, що цінності — це сукупність реальних предметів (знарядь і засобів праці, предметів споживання тощо) і абстрактних ідей, що мають високу значущість для суспільства чи окремої особистості. Цінності виникають під час практичної діяльності людей, коли вони не тільки пізнають властивості природних і соціальних явищ, але й намагаються дати їм оцінку з погляду встановлення їхньої користі для свого життя. Для розвитку особистості вони, з одного боку, є основою для формування індивідуальних життєвих пріоритетів, а з іншого, — виконують функцію регулятора її соціальної взаємодії з іншими людьми. Система індивідуальних цінностей людини є результатом засвоєння нею провідних цінностей суспільства, однак цей процес не може бути механічним перенесенням соціальних цінностей у свідомість людини, а є складним, багатоаспектним процесом [6, с. 35].

Виходячи з означеного вище, ми вважаємо, що позитивна орієнтація на педагогічну діяльність складається з трьох аспектів: ставлення до професії, ставлення до дітей, ставлення до себе як до суб'єкта цієї професійної діяльності. Процес професійного самовизначення включає: розвиток самосвідомості, формування системи ціннісних орієнтацій, моделювання професійного майбутнього, побудова еталонів як ідеального образу фахівця. Ряд дослідників виділяє такий критерій переходу до кожної наступної стадії професійного розвитку як зміна ціннісного ставлення до себе. Розглядаючи психологічний механізм формування професійної самосвідомості, дослідники спираються на загально-психологічний механізм, що визначається неузгодженістю між Я-реальним та Я-ідеальним. Стимулювання педагогом позитивних думок про себе, про можливість зростання; зміцнення у собі намірів виразити себе в професійній діяльності; стати значущим для своїх учнів, сприяти саморозвитку та розвитку своїх учнів; зміцнення на цій основі самоповаги та гідності — важливі риси позитивної Я-концепції вчителя, яка додає йому стійкості в умовах оцінки, що розширюється (присвоєння категорій, проведення викладачів на контрактній основі).

Результати досліджень доводять, що первинна Я-концепція і оцінка себе як професіонала складається у вчителя в перші кілька років роботи, потім шліфується і навіть може переглядатися. З погляду Р. Бернса, вдосконалення шкільної системи треба починати з педагогічної освіти: набагато простіше сприяти позитивній трансформації Я-концепції здобувачів, ніж намагатися на пізніших етапах міняти стиль викладання педагогів. Підготовку вчителів,

особливо педагогічну практику, необхідно організувати таким чином, щоб стимулювати у майбутніх вчителів впевненість у собі. Вивчаючи професійну самосвідомість здобувачів, науковці дійшли висновку, що спільна діяльність та спілкування є вирішальними факторами їх розвитку. Самосвідомість виступає як передумова активного засвоєння здобувачем значимих йому сфер діяльності, основою саморегуляції та самоврядування.

Дослідники передбачають наявність зв'язку між рівнями сформованості освітньої та професійної самосвідомості здобувачів, а також зв'язку між ефективністю навчальної діяльності та успішністю професійного становлення. Розвиток професійної самосвідомості майбутнього вчителя визначається впливом двох факторів: процесом засвоєння здобувачами професійних цінностей, понятійного та концептуального апарату освітніх компонентів психолого-педагогічного циклу; практикою педагогічної діяльності, у якій виявляються та усвідомлюються професійно-значущі властивості вчителя.

Ми вважаємо, що розвиток аксіологічного потенціалу майбутніх фахівців, які мають суб'єктивну ціннісну систему, може бути досягнуто, якщо:

- в освітньому процесі університету передбачено актуалізацію ціннісного змісту освіти;
- в освітньому середовищі ЗВО забезпечується ціннісне самовизначення майбутнього фахівця;
- засвоєння фундаментальних знань та сучасних інформаційних технологій базується на інтеграції інтелектуальних, комунікативних та креативних умінь майбутнього педагога.

Таким чином, сучасна педагогічна наука розглядає аксіологічний підхід як методологічну основу, а аксіологізація стає провідною тенденцією сучасного розвитку вищої освіти. При цьому, аксіологізація – це спосіб реалізації аксіологічного підходу в освіті, компонент гуманізації освіти, оскільки в теорії і в реальній практиці вона визначає склад та ієрархію гуманістичних цінностей освіти, системотворчим елементом яких виступає людина як особистість, як головна цінність; метод, метою якого виступає розвиток креативно-ціннісних властивостей особистості, без яких неможливий акт творчості, самостійної діяльності людини по досягненню високих результатів, значних цілей життя, професійного зростання; система заходів модернізації освітнього процесу, що ведуть до посилення ціннісно-сміслової спрямованості навчання та виховання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стрельников В. Ю. Развитие личностных смыслов та ціннісних орієнтацій педагога. *Шлях освіти*. 2001. №2. С.11-13
2. Ткачова Н. О. Аксиологічний підхід до організації педагогічного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі: Монографія. Луганськ: ЛНПУ імені Т.Г. Шевченка; Х.: Видавництво «Каравела» 2006. 300 с.

Я. В. Григор'єва

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ

З самого початку існування фольклор відіграє важливу роль у вихованні, формуванні національної свідомості дітей молодшого шкільного віку, задоволенні їх пізнавального інтересу, ознайомленні з навколишнім світом, а також у розширенні кругозору молодших школярів. Усна народна творчість наповнює дитину знаннями про життя, показує світ переживань та почуттів людини, вчить розуміти як свій внутрішній світ, так і внутрішній світ інших людей, розуміти причини та мотиви тих, чи інших вчинків, їх моральний смисл. Перші кроки дітей молодшого шкільного віку у розумінні усної народної творчості можуть справити суттєвий вплив на формування особистісних якостей, на моральний розвиток [5, с. 39].

Слід пам'ятати, що розвиток морального рівня особистості залежить і від багатьох зовнішніх факторів: стосунки у сім'ї та побут, робота освітньо-виховних закладів, народні традиції, система суспільного ладу та відносин. Враховуючи це можна сказати, що морально-етичне виховання дітей молодшого шкільного віку є важливим та необхідним для суспільства як засіб соціалізації особистості дитини, а також об'єднання її з громадським життям.

Головною метою Нової української школи є створення ефективних умов для формування моральності та духовності дітей молодшого шкільного віку. Слід зазначити, що в суспільстві існують проблеми, з якими стикаються батьки,